

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta (VNS 7/2022 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunnot

Asiasta on annettu seuraavat lausunnot:

- talousvaliokunta TaVL 66/2022 vp
- ympäristövaliokunta YmVL 46/2022 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- luonnonvaraneuvos Heikki Granholm, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen, työ- ja elinkeinoministeriö
- ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö
- erityisasiantuntija Riikka Siljander, ympäristöministeriö
- tutkija Kalle Aro, Luonnonvarakeskus
- professori Lauri Mehtätalo, Luonnonvarakeskus
- puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli
- tutkija Ville Lähde, BIOS-tutkimusyksikkö
- energia-asiantuntija Anssi Kainulainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- energia- ja ilmastopäällikkö Ahti Fagerblom, Metsäteollisuus ry
- johtava asiantuntija Maarit Kari, ProAgria Keskusten Liitto ry
- pääsihteeri Petteri Taalas, World Meteorological Organization

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- saamelaiskäräjät
- Suomen ympäristökeskus
- Bioenergia ry
- Energiateollisuus ry
- Paliskuntain yhdistys
- ProAgria Keskusten Liitto ry

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

- Sahateollisuus ry
- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Suomen Lähienergialiitto ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä ilmastolain mukaisesta suunnittelujärjestelmästä ja maankäyttösektorista

Valtioneuvosto hyväksyi kesän 2022 aikana kolme ilmasto- ja energiapolitiikan keskeistä suunnitelmaa eli keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU), ilmasto- ja energiastrategian sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU). Suunnitelmat on toimitettu eduskunnan käsiteltäväksi valtioneuvoston selontekoina (VNS 4/2022 vp, VNS 6/2022 vp ja VNS 7/2022 vp). Suunnitelmissa on kyse kokonaisuudesta, jolla pyritään varmistamaan erityisesti heinäkuun alusta 2022 voimaan tulleen uuden ilmastolain sisältämän hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen vuonna 2035. Lisäksi valtioneuvoston selonteko ilmastonmuutokseen sopeutumisesta hyväksyttiin joulukuussa 2022 (VNS 15/2022 vp).

Uuden ilmastolain mukaiseen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmään kuuluvat pitkän aikavälin suunnitelma, keskipitkän aikavälin suunnitelma, ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva suunnitelma sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma. Ilmastolain siirtymäsäännösten mukaan suunnitelmien laatimiseen on kuitenkin sovellettu vielä aiemmin voimassa olleen lain säännöksiä. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että se on käsitellyt edellä mainittuja selontekoja pääosin yhtäaikaaisesti ja antanut lausunnot KAISU:sta ympäristövaliokunnalle (MmVL 32/2022 vp — VNS 4/2022 vp) ja ilmasto- ja energiastrategiasta talousvaliokunnalle (MmVL 33/2022 vp — VNS 6/2022 vp).

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma on ensimmäinen koko maankäyttösektorin eli maatalousmaan, metsätalouden ja muun maankäytön kattava ilmastosuunnitelma. Suunnitelmassa määritetään ne toimenpiteet, joilla maankäyttösektorin nettonielua kasvatetaan pääministeri Marinin hallituksen päätöksen mukaisesti vähintään kolme miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelma täydentää kansallisen ilmastopolitiikan kokonaisuutta kattaen uuden ilmastolain edellyttämällä tavalla maankäyttösektorin päästöt ja nielut, ja edistäen siten osaltaan Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Suunnitelmassa esitetyt toimet tuottavat toteutuessaan noin kahden miljoonan tonnin lisänielun vuoteen 2030 mennessä ja yli kolmen miljoonan tonnin lisänielun vuoteen 2035 mennessä. Perusuran ja lisätoimien toteutuessa saavutettaisiin tavoiteltu maankäyttösektorin nettonielu -21 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuonna 2035 ja koko ilmastopolitiikan kehyksen hiilineutraaliustavoite, jos päästövähennyskehitys muilla sektoreilla olisi ilmasto- ja energiastrategian ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman mukaista. Ilmastolain mukaan hiilineutraaliustavoite ja muut päästövähennystavoitteet arvioidaan vuonna 2025. Kuten ympäristövaliokunta on maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa todennut, vastaa maankäyttösektorin il-

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

mastosuunnitelma sille alun perin asetettuun tavoitteeseen (YmVL 46/2022 vp — VNS 7/2022 vp).

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa on pyritty kokoamaan yhteen vaikuttavat, kustannustehokkaat ja oikeudenmukaiset keinot, joiden avulla maatalousmaan, metsätalouden ja muun maankäytön päästöjä voidaan vähentää ja hiilinieluja ja -varastoja vahvistaa. Keskeiset toimet liittyvät resurssitehokkaaseen maankäyttöön ja metsittämiseen, turvemaiden ilmastokestävään käyttöön, muihin hiilensidontaa edistäviin toimiin sekä mahdollistavaan toimintaympäristöön. Talousvaliokunta on maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa katsonut, että maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa esitetty keinovalikoima on lähtökohdiltaan perusteltu (TaVL 66/2022 vp — VNS 7/2022 vp). Samalla valiokunta on katsonut, että toimien riittävyys, toteuttamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyy monia epävarmuustekijöitä. Nämä liittyvät sekä muuttuvaan tietopohjaan ja toimintaympäristöön että toimien konkreettiseen toteuttamistapaan. Maa- ja metsätalousvaliokunta yhtyy talousvaliokunnan esittämiin johtopäätöksiin ja tarkastelee näitä toimintaympäristön ja tietopohjan muuttumiseen liittyviä haasteita tarkemmin jäljempänä.

Maankäyttösektorin ilmastokestävyys pyritään varmistamaan eri kestävyysulottuvuudet huomioon ottaen. Ympäristövaliokunta on maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa pitänyt hyvänä, että suunnitelmassa todetaan ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteiden vahva keskinäinen yhteys (YmVL 46/2022 vp — VNS 7/2022 vp). Ympäristövaliokunnan lausunnossa on toisaalta nostettu esiin, että liiallinen keskittyminen ainoastaan ilmastopäästöihin saattaa johtaa luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen. Suunnitelmassa todetaankin, että ilmastomuutoksen hillintätoimet tai niiden toimeenpano eivät saisi heikentää monimuotoisuutta ja toimenpiteissä tulisi etsiä ilmastomuutoksen hillintää, sopeutumista ja monimuotoisuutta edistäviä toimia. Parhaimmillaan valituilla toimilla voidaan tehokkaasti tukea ilmasto- ja monimuotoisuustavoitteiden lisäksi virkistyskäyttötavoitteidenkin saavuttamista, mistä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita riistakosteikkojen perustaminen uhanalaisten vesilintujen tilan parantamiseksi.

Suunnitelmassa nostetaan myös esiin, että suunnitelman kohteena olevat alueet ovat heterogeenisiä eli olosuhteet alueiden välillä ja alueiden sisällä saattavat vaihdella paljon, ja täten toimenpiteiden vaikutukset vaihtelevat huomattavasti. Koska eri tavoitteet huomioon ottavat ratkaisut ovat hyvin usein paikka- ja luontotyyppikohtaisia, tulee toimenpiteiden ohjauskeinoissa ja jalkauttamisessa kiinnittää huomiota paikallisiin olosuhteisiin ja valita paikalliseen ekologiseen tietoon perustuvia keinoja. Ympäristövaliokunta onkin lausunnossaan todennut, että ilmastotoimien ja kokonaiskestävyyden edistäminen myös luonnon monimuotoisuutta tukevin menetelmin eri maankäyttömuodoissa vaatii maanomistajien ja neuvojien tietotaidon kasvattamista ja ohjauksen sekä neuvonnan monipuolistamista.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että Suomessa maa- ja metsätalous ovat niitä toimialoja, joilla ilmastomuutoksen vaikutukset ovat tuntuvia ja jotka kohtaavat uudet haasteet ensimmäisinä. Pohjoiset alueet ja luonnonympäristöistä riippuvaiset elinkeinot ja kulttuurit ovat erityisen haavoittuvaisia ilmastomuutoksen myötä tuleville muutoksille. Toisaalta on tärkeää muistaa, että maa- ja metsätalous ovat ratkaisevassa asemassa ilmastotavoitteiden saavuttamisessa mahdollistaessaan aktiivisen hiilensidontan.

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

Toimialojen erityispiirteiden sekä alan toimijoiden näkemysten ja kokemusten huomioon ottaminen on ilmastotoimenpiteiden suunnittelussa ensiarvoisen tärkeää. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa tuodaan esiin, että sen valmistelussa merkittävänä aineistona ovat olleet hallitusohjelman mukaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa laaditut toimialakohtaiset vähähiilitiekartat. Maankäyttösektorin osalta merkittävimmät tiekartat ovat maatalouden tiekartta sekä metsäteollisuuden, energiateollisuuden, sahateollisuuden ja elintarviketeollisuuden tiekartat. Esimerkiksi maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmistelussa käytetyt metsäteollisuuden tuotannon ja puunkäytön kehitysarviot Suomessa vuoteen 2035 saakka pohjautuvat Metsäteollisuus ry:n sekä Sahateollisuus ry:n vähähiilitiekartoissa esitettyihin tietoihin. Maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo, että toimialojen omat vähähiilitiekartat sitouttavat toimijoita ja parantavat ennakoitavuutta, ovat konkreettisia työvälineitä ilmastopolitiikan suunnittelussa sekä edistävät ilmastotoimien yhteensovittamista toimialan muiden tavoitteiden kanssa.

Toimintaympäristön ja suunnittelun tietopohjan muutokset

Eduskunnan käsiteltävänä olevat ilmastolain mukaiset suunnitelmat sekä edellä mainittu ilmastoto- ja energiastrategia on ainakin osittain valmisteltu aikataulullisesti rinnakkain ja niiden laatimisessa on myös hyödynnetty samaa tietopohjaa, joka on syntynyt niin sanotun Hiisi-hankkeen (Hiilineutraali Suomi 2035) tulosten ja skenaarioiden perusteella. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaan sektorin päästöt ja poistumat lasketaan kuudessa maankäyttöluokassa, jotka kattavat Suomen maa-alan ja sisävedet. Maankäyttöluokat ovat metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa ja muu maa. Käytetty luokitus vastaa Suomen kansallisen kasvihuonekaasuinventaariorj järjestelmän maankäyttöluokitusta. IPCC:n raportointiohjeiden mukaan raportointiin sisällytetään antropogeeniset eli ihmistoiminnasta aiheutuvat päästöt. Suomessa kaikki metsät ovat mukana päästölaskennassa, sillä niiden katsotaan olevan ihmistoiminnan vaikutuspiirissä. Näin ollen myös luonnonsuojelualueet ovat mukana raportoinnissa, vaikka niillä ei esimerkiksi tehdä varsinaisia metsänhoitotoimia. Toisaalta luonnontilaiset eli ojitattomat suot ovat käsittelyiden ulkopuolella ja jäävät siten myös laskennan ja raportoinnin ulkopuolelle.

Erityisenä haasteena ilmastolain mukaisessa suunnittelutyössä ovat tällä kertaa olleet toimintaympäristössä tapahtuneet ja tapahtuvat nopeat muutokset. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttama toimintaympäristömuutos. Keskeisiksi näkökulmiksi muuttuneessa tilanteessa on tunnistettu toimitus- ja huoltovarmuus, puun ja metsähakkeen tuonnin loppuminen Venäjältä, turpeen merkityksen tilapäinen kasvu, maatalouden kannattavuusongelmat kustannusten nousun vuoksi, maailmanlaajuinen ruokakriisi, maakaasun ja kemikaalien saatavuuden vaikutus metsätalouteen ja -teollisuuteen, työvoiman saatavuuden ongelmat sekä vihreän siirtymän nopeutuminen. Maa- ja metsätalousvaliokunta yhtyy talousvaliokunnan lausunnossaan (TaVL 66/2022 vp — VNS 7/2022 vp) esittämään näkemykseen, että tulevissa politiikkatoimissa tulee kiinnittää huomiota nykyistä laajemmin erityisesti huoltovarmuuden ja energiahuollon näkökulmaan sekä raaka-aineiden saannin turvaamiseen. Maankäyttösektorin tuottamat kotimaiset raaka-aineet korostuvat muuttuneessa tilanteessa osana huoltovarmuuden turvaamista ja hyvinvointiyhteiskunnan säilyttämistä.

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

Hyväksyessään valtioneuvoston selonteon maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta kesällä 2022 hallitus päätti käynnistää täydentäviä lisätoimia edistääkseen hallitusohjelman ja ilmasto-lain tavoitteita. Päätöksen taustalla oli erityisesti toukokuussa 2022 julkistettu vuotta 2021 koskeva kasvihuonekaasuinventaarion pikaennakkotieto, jonka mukaan maankäyttösektori oli muuttunut päästölähteeksi. Yksi lisätoimista oli Luonnonvarakeskuksen selvitys siitä, miksi maankäyttösektori (LULUCF) oli muuttunut päästölähteeksi ja mitä se tarkoittaa EU:n velvoitteiden toteutumisen osalta. Luonnonvarakeskuksen 21.12.2022 julkaistun selvityksen ja maa- ja metsätalousvaliokunnan Luonnonvarakeskukselta saaman selvityksen mukaan hakkuiden lisäys vuosien 2020 ja 2021 välillä alensi nielua noin 11 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, metsien kivennäismaiden maaperän nielu pieneni 1,1 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia ja turve-maiden maaperän päästö kasvoi 0,3 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia. Metsien nettonielun vähenemisen merkittävimmät syyt tarkasteltaessa puolestaan nieluarvion yhteensä noin 19,5 miljoonan hiilidioksidiekvivalenttitonnin muutosta vuosina 2020 ja 2021 ovat hakkuiden lisäys, joka selittää noin puolet nielujen vähenemisestä, sekä uusi ojitettujen soiden päästöjen laskentatapa ja metsän kasvuarvion alenema, jotka molemmat selittävät noin viidenneksen nielujen vähenemisestä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan yksittäisten tekijöiden vaikutus maankäyttösektorin muutokseen nielusta päästölähteeksi ei ole yksiselitteinen, koska menetelmämuutokset ja kasvussa tapahtunut muutos määrittävät nielujen tason ja kehityssuunnan useille vuosille, kun taas hakkuista seuraa jyrkempää vuosien välistä vaihtelua.

Luonnonvarakeskuksen selvityksen valmistumisen jälkeen maa- ja metsätalousministeriö on 1.2.2023 ilmasto- ja energiapoliittisen ministerityöryhmän linjausten mukaisesti asettanut poik-kihallinnollisen työryhmän valmistelemaan maankäyttösektorin nettonieluja vahvistavien toimien selvitys- ja valmistelutyötä. Työryhmän tavoitteena on tehdä esityksiä, joiden avulla voidaan parantaa mahdollisuuksia saavuttaa kauden 2021—2025 maankäyttösektoria koskeva EU-velvoite, laatia suunnitelma velvoitteen täyttämistä, sen vaihtoehtoista ja kustannusarvioista sekä varmistaa ilmastolain mukaisesti nielujen kasvu ja kansallisen vuoden 2035 hiilineutraaluis-tavoitteen saavuttamisen edellytykset. Työryhmän toimikausi päättyy 20.6.2023, ja työryhmä-työn alustavien tulosten tulee olla käytettävissä kevään 2023 hallitusneuvotteluissa.

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, että maankäyttösektorin päästöjä ja nieluja koskevaan tietopohjan muutokseen on reagoitu nopeasti tekemällä päätöksiä lisätoimien valmistelusta ja tarvittavista selvityksistä. Nyt käytettävissä olevien tietojen perusteella LULUCF-asetuksen kauden 2021—2025 tavoitteita ei tulla saavuttamaan, ja siksi on tarpeen määrittää, kuinka vuosien 2021—2025 aikana kertyvät laskennalliset päästöt kompensoidaan vähennyksillä vuoteen 2030 mennessä nieluysiköiden hankinnan, taakanjakosektorin tehostettujen toimien sekä mahdollisen ylijäämäisen nielun avulla velvoitekaudella 2026—2030.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että muihin sektoreihin verrattuna maankäyttösektorin päästöihin ja toimien ilmastovaikutuksiin liittyy edelleen monilta osin merkittäviä epävarmuuk-sia. Erityisesti hiilinielujen kokoon ja kasvattamiseen liittyy huomattavia epävarmuuksia. Nielu-jen pysyvyys aiheuttaa epävarmuutta ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, sillä hiilivarastot voi-vat muuttua nettonieluista nettopäästölähteiksi. Hiilidioksidia voi nopeastikin vapautua ilmake-hään ihmistoiminnasta johtuvien tai luonnollisten syiden vuoksi, esimerkiksi metsätuhojen seu-rauksena. Lisäksi nielujen ja toimenpiteiden laskentamenetelmiin liittyy suuria epävarmuuksia ja kehittämistarpeita. Valiokunta nostaa esimerkkinä laskentaan liittyvistä epävarmuuksista ja tut-

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

kimustiedon jatkuvasta täydentymisestä esiin Ilmatieteen laitoksen tutkijoiden Scientific Reports -lehdessä helmikuussa 2023 julkaistun tutkimuksen, jonka mukaan pohjoisten alueiden hiilinielut on laskettu liian pieniksi ja päästöt liian suuriksi (Vekuri, H., Tuovinen, JP., Kulmala, L. et al.). Tutkimuksen mukaan virhe on merkittävä, jopa samaa suuruusluokkaa kuin ekosysteemin koko vuotuinen hiilitase. Virhe johtuu auringonsäteilyn voimakkaasti epäsymmetrisestä ja-kaumasta pohjoisilla leveysasteilla.

Valiokunta toteaa, että edellä kuvattujen nielujen laskentaan liittyvien epävarmuuksien ja vaikutusten viiveellisyyden vuoksi yksittäisen vuoden eli vuoden 2021 tiedon perusteella ei voida vielä suoraan arvioida, mikä merkitys maankäyttösektorin nettonielun muutoksella on ilmastolain tavoitteiden kannalta, vaan tämä vaatii vielä tarkempaa arviointia. Maa- ja metsätalousvaliokunta on useissa lausunnoissaan korostanut ilmastopolitiikassa ja metsien käyttöä koskevissa ratkaisuissa päätöksenteon ennakoitavuutta ja pitkän aikavälin vaikutusten huomioon ottamista. Metsiä koskevien päätösten ja käytettävien metsänkasvatusmenetelmien tulee perustua mahdollisimman kattavaan tutkimustietoon ja käytännön kokemuksiin metsänhoidosta. Suomessa on 1920-luvulta lähtien tehty valtakunnan metsien inventointia (VMI), jonka ansiosta metsien tilasta on vertailukelpoista tietoa varsin pitkältä ajanjaksolta. Riittävän pitkät aikasarjat metsien hoitoon ja käyttöön vaikuttavista tekijöistä ovat erittäin tärkeitä myös tulevan päätöksenteon kannalta.

Valiokunta pitää hiilinieluihin ja metsiin liittyvää tutkimusta erittäin tärkeänä ja katsoo, että Suomessa jo perinteisesti korkeatasoisen metsien tilaa koskevan tiedonkeruun ja tutkimuksen riittävyyttä tulee arvioida, jotta metsiä koskevan päätöksenteon tueksi on riittävä tietopohja. Valiokunnan käsityksenä on, että tietämys hiilinielujen laskennasta kehitty merkittävästi lähivuosina ja näin saatua uutta tietoa voidaan hyödyntää päätöksenteossa parantaen toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kohdentamista alueen ominaisuuksien mukaan.

Ilmastolain 12 §:n mukaan valtioneuvosto hyväksyy maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman vähintään joka toinen vaalikausi. Pykälän 3 momentin mukaan niiden vaalikausien aikana, jolloin ei ole velvollisuutta laatia suunnitelmaa, on kuitenkin tarkasteltava suunnitelman ajantasaisuutta ja uusien toimien tarvetta. Ympäristövaliokunta on maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa (YmVL 46/2022 vp — VNS 7/2022 vp) viitannut ilmastolakia koskeneeseen mietintöönsä (YmVM 2/2022 vp — HE 27/2022 vp), ja pitänyt mietinnössään lausumansa tavoin tätä tarkistusmekanismia erittäin tarpeellisena. Talousvaliokunta on puolestaan maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa katsonut, että ilmastolain mukaisessa suunnittelujärjestelmässä olisi otettava nykyistä voimakkaammin huomioon myös resurssien kohdistaminen uusien kustannustehokkaiden ratkaisujen hakemiseen ja entistä tehokkaampaan ja ennakoivampaan EU-vaikuttamiseen.

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää näitä ympäristövaliokunnan ja talousvaliokunnan lausunnoissa esiin nostettuja näkökohtia tärkeinä. Edellä mainitun poikkihallinnollisen työryhmän työssä tulee jo sen toimeksiannon mukaisesti tarkastella uusien toimien tarvetta ja tehdä ehdotuksia uusista toimista nettonielujen vahvistamiseksi. Samalla on tärkeää varmistaa entistä tehokkaampi ja ennakoivampi vaikuttaminen EU:n ilmastosääntelyyn talousvaliokunnan lausunnossa todetulla tavalla.

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

Turvepeltojen ilmastokestävä käyttö

Maataloudesta syntyviä kasvihuonekaasuja raportoidaan useammalla raportointisektorilla. Maatalouden taakanjakosektorilla syntyviä päästöjä tarkastellaan keskipitkän aikavälin ilmastopoliitiikan suunnitelmassa, ja maankäyttösektorilla raportoidaan viljelysmaiden ja ruohikkoalueiden hiilidioksidipäästöt. Suomen maa-alasta noin seitsemän prosenttia on maatalousmaata. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa maatalouden todetaan olevan kokonaisuus hajanaisia, biologisia päästölähteitä, joita on haastavampi hallita kuin päästöjä monilla muilla sektoreilla. Suunnitelman mukaan maatalouden kokonaispäästöistä noin kolme neljäsosaa on maaperään liittyviä päästöjä, kun mukaan luetaan maankäyttösektorin hiilidioksidipäästöjen lisäksi maataloussektorin dityppioksidipäästöt. Maaperästä tulevista päästöistä taas noin kolme neljäsosaa liittyy eloperäisiin maihin. Tutkimusten mukaan merkittävimmät, nopeimmat ja suhteellisesti pienen toteutuspinna-alan vaativat päästövähennykset saataisiin muuttamalla turvepeltojen viljelykäytäntöjä ja hillitsemällä metsäkatoa.

Turvepeltojen päästöt vaihtelevat eri pellonkäyttömuodon ja vedenpinnan tason seurauksena. Turvepeltojen ilmastoviisas käyttö edellyttää erilaisten turvepeltojen ominaisuuksien tunnistamista ja niiden pohjalta kohteille sopivien käyttömuotojen valitsemista. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan mukaisessa kansallisessa CAP-suunnitelmassa turvemaalla tarkoitetaan maata, jonka muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 prosenttia. Paksuturpeisilta turvepelloilta saa kustannustehokkaampia päästövähennyksiä kuin ohutturpeisilta, koska ojitettuna niiden päästöt jatkuisivat pidempään. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan sisältyy toimenpiteenä turvepeltojen käytön tiekartan laatiminen, mikä tarkoittaa sellaisen lohkokohtaisen maaperätiedon tuottamista, jossa tunnistetaan turvemaat, niiden paksuus ja ravinnepitoisuus. Maatalousmaiden lohkokohtaisen turvetiedon on tarkoitus valmistua vuoteen 2025 mennessä. Lohkokohtainen tieto mahdollistaa toimenpidesuosituksen tekemisen erityyppisille turvelohkoille ja kannustinjärjestelmien kehittämisen turvepeltojen tarkoituksen mukaisen käytön ohjaamiseksi. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää turvepeltojen käytön tiekartan laatimista kannatettavana ja katsoo maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, että CAP-suunnitelman ympäristötoimiin sisältyvä tilan ilmasto- ja ympäristösuunnitelma on turvepeltojen käytön ohjaamiseen hyvin soveltuva työväline.

Metsäkadon ehkäisy ja joutoalueiden metsitys

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaan metsäkadolla tarkoitetaan metsän muuttamista muuhun maankäyttöön. Metsäkatoala on 2010-luvulla ollut vuosittain keskimäärin noin 14 000 hehtaaria eli alle 0,1 prosenttia metsäalasta. Metsäkadosta on aiheutunut kuitenkin vuosina 2013—2019 vuosittain noin 3,7 miljoonan hiilidioksidiekvivalenttitonniin päästöt, jotka ovat suuruusluokaltaan noin 6 prosenttia Suomen kokonaispäästöistä (Tilastokeskus 2021). Metsäkatoalasta noin puolet liittyy rakentamiseen ja noin kolmannes maatalouteen. Erilaiset infrastruktuurihankkeet, kuten tiet, sähköverkot, tuulivoimalat ja kaivokset, rakennetaan usein raivaamalla metsää. Viime vuosikymmeninä metsänhävitys rakennetuksi maaksi onkin suunnitelman mukaan aiheutunut ennen kaikkea kaivoksista ja muista maa-aineksen ottoalueista, asuin- ja lomarakentamisesta sekä liikenneväylistä. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää metsäkadon torjumista erittäin tärkeänä niin Suomessa kuin maailmanlaajuisesti. Valiokunta on aikaisemmissa lausunnoissaan korostanut Suomen esimerkin osoittavan, että metsiä voidaan hyödyntää taloudelli-

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

sesti ja luoda hyvinvointia samalla, kun lisätään metsäpinta-alaa ja metsien positiivisia ilmasto-vaikutuksia (MmVL 6/2022 vp — U 12/2022 vp).

Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta tuli voimaan vuoden 2021 alusta. Joutoalueiden metsitystuella halutaan lisätä metsäpinta-alaa ja hiilinieluja luonnon monimuotoisuutta heikentämättä. Maa- ja metsätalousvaliokunta on pitänyt tätä tukimuotoa tärkeänä ja korostanut, että metsitykselle on tärkeää varmistaa riittävät kannustimet myös vuoden 2023 jälkeen, jolloin nykyisen määräaikaisen tukilainsäädännön voimassaolo päättyy (MmVL 25/2022 vp — HE 154/2022 vp). Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaan määräaikaisen metsitystuen toimeenpanoa arvioidaan ja sen jatkamisesta ja päivittämisestä linjataan vuoden 2023 aikana. Lisäksi suunnitelmassa esitetään kansallisen metsittämistuen valmistelua heikkotuottoisten ja ohutturpeisten peltojen metsittämiseksi vuoden 2023 aikana. Metsityksen kautta kyseisten lohkojen maaperäpäästöt pienenisivät ja hiilensidonnassa pystyttäisiin tuottamaan myönteisiä tuloksia viimeistään keskipitkällä aikavälillä. Valiokunta pitää metsitystuen jatkamista ja päivittämistä kannatettavana ja katsoo, että valmistelun yhteydessä on tarpeen tarkastella saatujen kokemusten perusteella nykyisen joutoalueiden metsitystuen kohdevalintaa rajoittavia tukiehtoja ja maanomistajien mahdollisuuksia esittää metsitettäväksi ruoantuotannon kannalta toissijaisia peltolohkoja.

Metsien ilmastokestävä hoito ja käyttö

Metsät ovat erityisesti Suomessa ilmastonmuutoksen torjunnassa keskeinen osa ongelmien ratkaisua. Suomi on EU-alueen metsäisin maa, ja Suomen maapinta-alasta on 86 prosenttia metsätalousmaata. Siitä reilu kolme neljäsosaa on potentiaaliselta puuntuotoskyvyltään hyväkasvuista metsämaata. Lisäksi metsätalousmaasta on kymmenys heikompikasvuista kitumaata ja 13 prosenttia lähes tai täysin puutonta joutomaata. Metsäautoteitä ja muita metsätalouden tarvitsemia huoltoaloja on metsätalouden pinta-alasta prosentin verran.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että metsäsektorilla on Suomessa merkittävä kansantaloudellinen vaikutus. Kuten maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa todetaan, on metsätalouden ja -teollisuuden aluetaloudellinen merkitys etenkin Itä- ja Keski-Suomessa hyvin suuri. Maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa, että metsien käytön tulee olla kokonaiskestävä siten, että ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja ilmastollinen kestävyys otetaan tasapainoisesti huomioon. Maa- ja metsätalousvaliokunta on arvioinut eri metsänkäsittelymenetelmien vaikutuksia hiilensidontaan ja hiilivarastoihin käsitellessään kansalaisaloitetta avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla (MmVM 13/2021 vp — KAA 9/2019 vp). Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että metsänkasvatuksessa kiinnitetään kasvavaa huomiota hiilensidontaan ja hiilivaraston pitkäaikaiseen lisääntymiseen kasvatustavasta riippumatta.

Metsien hiilensidontan näkökulmasta merkittäviä seikkoja ovat tarkastelutaso ja aikajänne. Tutkimusten mukaan hakkuut pienentävät yksittäisen metsikön tasolla ja lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna puuston hiilinielua ja hiilivarastoa. Pitkäjänteisellä suunnittelulla voidaan aluetasolla huolehtia metsänkäsittelystä ja hakkuista siten, että varmistetaan puuston hiilinielujen ja varastojen ylläpito. Suomessa 1950—1970 -luvulla tapahtunut metsänhoitomenetelmien muutos on vaikuttanut metsien kasvuun sitä nostavasti jo lähes yhden puusukupolven ajan, ja metsien yleisimpään ikäluokkaan kuuluvat metsät ovat siirtyneet voimakkaan kasvun vaiheesta hitaamman kasvun vaiheeseen. Metsien hiilinielu seuraa puuston kasvun ja poistuman erotusta.

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

Luonnonvarakeskuksen laatimien skenaariolaskelmien mukaan nykyisillä hakkuutasoilla ja metsänhoidon intensiteetillä puuston vuotuinen kasvu säilyy lähes nykytasolla vaihdellen 102—108 miljoonan kuutiometrin välillä vuoteen 2050 saakka. Laskelmassa on otettu huomioon puuston ikääntymisen vaikutus kasvuun, mutta siinä ei ole otettu huomioon mahdollisesti lisääntyvien metsätuhojen vaikutusta. Metsien käyttöä koskevassa päätöksenteossa tulee hahmottaa vaikutukset yli puusukupolvien. Pidemmällä eli yli kolmenkymmenen vuoden aikavälillä hakuiden rajoittaminen nykytasosta johtaa arvioiden mukaan metsien vanhenemisen kautta metsien kasvun taantumiseen. Maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa, että metsien kasvun ylläpitäminen edellyttää jatkossakin aktiivista metsänhoitoa.

Keskeiseksi keinoksi maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpiteissä nousee tuhkalannoitus niin suometsissä kuin kivennäismaametsissä. Metsien lannoitus voimistaa metsänkasvua nopeavaikutteisesti, mutta samalla tulee turvata ravinnevalumia ehkäisemällä, ettei lannoitus aiheuta vesistö- ja monimuotoisuushaittaa. Lisäksi suunnitelmassa esitetään rehevien korprien harvennusten tekemistä yläharvennustyyppisinä 30 prosentilla harvennusalasta ja siirtymistä tämän jälkeen jatkuvaan kasvatukseen. Yläharvennuksen lisääminen pidentää metsän kiertoaikaa, vähentää tarvetta maanmuokkaukseen ja aikaansaa näin positiivisia maaperävaikutuksia.

Valiokunta korostaa, että metsänhoitosuosittelun mukaan yläharvennus tulee tehdä harkiten, sillä hakkuu lisää tuulituho- ja juurikääpärisiä. Puuston reagoitakyky lisääntyneeseen kasvutilaan heikkenee puuston vanhetessa. Metsätaloudessa on ilmastonmuutoksen edetessä entistä tärkeämpää huolehtia metsätuhojen ja -tuholaisten ehkäisystä, jotta metsät säilyvät terveinä ja kasvukykyisinä. Tämä tarkoittaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaan muun muassa metsän uudistumisen varmistamista, kasvupaikalle soveltuvan puulajin valitsemista uudistamisessa sekä sitä, ettei metsiä hakata liian harvaksi eikä liian nuorina. Peitteisessä metsätaloudessa tulee huolehtia myös siitä, että hakkuissa säilytetään tälle kasvatustavalle soveltuva puustorakenne.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että Suomessa runsas puolet metsätalousmaan pinta-alasta on yksityisomistuksessa. Valtio omistaa 35 prosenttia metsätalousmaasta ja yhtiöt seitsemän prosenttia. Loput kuusi prosenttia ovat kuntien, seurakuntien ja yhteisöjen omistuksessa. Metsien laaja yksityisomistus on tärkeää ottaa huomioon suunniteltaessa metsien hiilensidontaa ja hiilivara-
rastoja vahvistavia toimenpiteitä.

Metsälaki muodostaa yhteiskunnan tavoitteiden ja kestävyysnäkökulmasta selkeät kehykset ja vähimmäisvaatimukset metsien hoitotoimenpiteille ja puunkorjuun toteutukselle. Vuonna 2014 uudistetun metsälain sääntelyn vaikutuksia metsien kasvuun on tarpeen seurata ja arvioida. Metsälain mukaisesti vastuu metsäomaisuuden hoidon toteuttamisesta on ennen kaikkea metsänomistajalla. Yksityinen metsänomistaja voi kuitenkin saada valtion tukea erilaisiin metsänhoitotöihin. Tämän tukijärjestelmän avulla yksityismetsien hoitoa voidaan ohjata ilmastokestävämmäksi.

Valiokunta korostaa vapaaehtoisten toimien ensisijaisuutta yksityismailla sijaitsevien metsien ilmastotoimenpiteitä suunniteltaessa. Metsätalouden tukijärjestelmällä ja sitä koskevan lainsäädännön viimeaikaisilla uudistuksilla pyritään muun ohella siihen, että taimikot tulevat ajoissa hoidettua ja nuorten metsien hoitorästejä päästään todella vähentämään. Taimikoiden ja nuorten

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

metsien hoidon laiminlyönti heikentää metsien kasvukuntoa, mikä laskee metsien hiilensidontaa ja nostaa tuhoriskiä.

Metsätaloudessa nopeimmin vaikuttavia lisätoimia maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa voivat olla Metsähallituksen toteutettavaksi osoitetut ilmastotoimet valtion metsissä. Suunnitelman mukaan Metsähallituksen ilmastotoimet määritetään tarkemmin omistajapoliittisten linjausten ja Metsähallituksen liiketoimintaa koskevan ohjaukskirjeen mukaisesti, mutta valtion omistamissa metsissä on mahdollista siirtyä matalampiin hakkuumääriin, pidentää kiertoaikoja ja lisätä jatkuvapeitteisen metsänkäsittelyn osuutta sekä vahvistaa metsien kasvua, jotka kaikki osaltaan tukevat maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden saavuttamista. Näillä toimilla arvioidaan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa olevan positiivisia vaikutuksia niin puuston kuin maaperän hiilensidontaan ja hiilivarastoihin. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että suunniteltaessa toimia valtion metsissä on otettava huomioon myös toimien vaikutukset muussa metsien käytössä ja mahdollinen hiilivuoto. Esimerkiksi hakkuiden vähentäminen valtion metsissä voi johtaa vastaavasti hakkuiden lisääntymiseen yksityismetsissä tai ulkomailla. Käsitellessään kansalaisaloitetta avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla maa- ja metsätalousvaliokunta piti ehdottoman tärkeänä, että Metsähallituksen tuottotavoitteet ja tuloutusvaatimukset jatkossa asetetaan siten, että ne eivät vaikeuta valtion metsien kokonaiskestävää käyttöä, vaan tukevat jatkuvan kasvatuksen osuuden lisäämistä siihen soveltuvissa metsissä (MmVM 13/2021 vp — KAA 9/2019 vp). Eduskunta on edellyttänyt tätä myös lausumillaan, jotka on hyväksytty maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön perusteella. Kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn jälkeen Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota on muuttanut toimintaympäristöä ja korostanut huoltovarmuuden merkitystä.

Puutuotteiden hiilivarastoa on mahdollista kasvattaa ohjaamalla nykyistä suurempi osuus puun käytöstä pitkäkiertoisten tuotteiden valmistukseen ja lisäämällä puurakentamista. Lisäämällä pitkäkestoisten tuotteiden osuutta puun käytössä voidaan myös nostaa kansantalouden kannalta tärkeää metsäteollisuustoimialojen arvonnäköalaa. Osana maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä kehitetään puurakentamisen edistämiseen liittyen pitkäikäisiin puutuotteisiin ja -rakenteisiin sitoutuneen hiilen määrän, hiilijalan- ja hiilikädenjäljen ja substituutiovaikeutusten arviointiin sekä elinkaariarviointeihin käytettäviä laskenta- ja arviointityökaluja sekä edistetään niiden nopeaa käyttöönottoa erityisesti julkisen toimijan rakentamis- ja sisustamishankkeissa.

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää palveluiden ja tuotteiden hiilikädenjäljen kuvaamista ja huomioon ottamista yleisemminkin tärkeänä. Valiokunta toteaa, että Elinkeinoelämän keskusliitto EK on tammikuussa 2023 julkaissut AFRY Finlandilla teettämänsä selvityksen, jossa on ensimmäistä kertaa laskettu Suomen viennin hiilikädenjälki eli päästövähennykset, jotka syntyvät puhtaisten ratkaisujen viennin seurauksena kohdemarkkinoilla eri puolilla maailmaa. Suomen vihreän viennin tuottamat päästövähennykset ylittävät EK:n teettämän selvityksen perusteella jo nyt kansallisesti syntyvät päästöt. Kädenjälkeä syntyy laajasti eri toimialojen viennistä, ja erityisesti metsäteollisuuden osuus Suomen hiilikädenjäljestä on merkittävä.

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton selonteon VNS 7/2022 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa selonteon johdosta.

Helsingissä 14.2.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Anders Norrback r
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Jenna Simula ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp
Vastalause

VASTALAUSE /ps

Perustelut

Hallitusohjelman Osallistava ja osaava Suomi — sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta (VNK 2019) mukaan Suomen tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti sen jälkeen. Tämä saavutetaan hallitusohjelman mukaan nopeuttamalla muiden muassa päästövähennystoimia. Hallitusohjelmaan on myös kirjattu, että päästövähennystoimet toteutetaan sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisesti ja niin, että kaikki yhteiskunnan osa-alueet ovat mukana. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä ei voi allekirjoittaa eikä hyväksyä hallituksen harjoittamaa ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Näin siksi koska hallituksen harjoittama ylikireä ao. sektoripolitiikka on tuonut mukanaan sekä maatalouden alasajon että elämisen, asumisen ja liikkumisen kallistumisen. Täten politiikan harjoittaminen on ollut kaukana muiden muassa alueellisesta oikeudenmukaisuudesta.

Ensinnäkin tulee muistaa, että Ukrainan sodan vuoksi huoltovarmuuden ylläpito ja kansantalouden tasapainotus sekä kokonaisturvallisuuden näkökulmasta tärkeän tuontiriippuvuuden vähentäminen edellyttäisivät lähivuosina metsävarojen ja peltoresurssin käytön huomattavaa kasvattamista tai vähintään nykytason ylläpitoa. Asetettavat nielutavoitteet on tässä tilanteessa vaikea saavuttaa — ei pelkästään Suomelle vaan koko EU:lle. Tätä taustaa vasten maamme vihervasemistohallituksen toimet ovat lähes edesvastuuttomia maankäyttösektorilla. Ne kiristävät ruuvia päästöjen suhteen edelleen maataloudessa, samoin kuin metsäsektorilla. Tämä viittaa siihen, että hallitus on tulkinnut maatalousalan tutkimustuloksia Suomelle haitallisesti, sillä eräiden tutkimusten mukaan merkittävimmät, nopeimmat ja suhteellisesti pienen toteutuspinna-alkan vaativat päästövähennykset saataisiin muuttamalla turvepeltojen viljelykäytäntöjä. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä ei edelleenkään voi hyväksyä sitä, että esimerkiksi turvepeltoja ei voisi jatkossa viljellä.

Niin ikään valiokuntaryhmänä pidämme erityisen tärkeänä sitä, että esimerkiksi maa- ja metsätaloussektorin toimintaa maassamme ei liian kunnianhimoisilla päästövähennystavoitteilla vaikeuteta entisestään. On totta, että Suomessa maatalous kuormittaa jossain määrin vesistöjämme, mutta tätä ei kuitenkaan nykytekniikat huomioiden tapahdu liiaksi, sillä erinäiset varotoimet ovat pudottaneet ravinnekuormitusta jo dramaattisesti. Luonnollisesti me perussuomalaiset jatkamme toimiamme sen eteen, että koko Suomessa pystytään myös tulevaisuudessa asumaan sekä harjoittamaan maataloutta että maatalousyrittäjyyttä kattavasti. Samaten katsomme, että Suomen olisi mahdollista muuttaa turve uusiutuvaksi ja käyttää sitä paikallisesti lämmitykseen ja sähköntuotantoon.

Samaten haluamme valiokuntaryhmänä muistuttaa siitä, että EU-toimielimissä on parhaillaan käsitellyssä useita komission esityksiä, jotka liittyvät maamme metsiin ja metsätalouteemme. Perussuomalaiset eivät halua, että metsäsektori alana altistuu laajasti EU-esitysten sisältämälle sääntelylle, sillä metsäteollisuudella on suuri merkitys sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa että talouden ja työllisyyden vahvistamisessa. Puunjalostuksesta huolehtiminen on tärkeää paitsi perussuomalaisten sinivalkoiselle siirtymälle, taloudelle ja työllisyydelle, mutta se on myös tehokas keino huolehtia huoltovarmuudesta ja energiaomavaraisuudesta. Samaten Suomen metsäpo-

Valiokunnan mietintö MmVM 31/2022 vp
Vastalause

litiikan tavoitteet määritellään kansallisessa metsästrategiassa. Komissiolle ei saa antaa syytä ehdottaa lisää EU-tason sääntelyä metsien hoitamiseen. On pidettävä huoli, että metsäsektori pysyy kansallisessa päätäntävallassa jatkossa. Yleisellä tasolla perussuomalaiset katsovat, että Suomen päästövähennystavoitteet ovat ylimitoitettuja ja jo nykyisellään vaikeita saavuttaa.

Lopuksi nostamme esiin sekä valiokuntaryhmänä että eduskuntaryhmänä sen, että Suomen teollisuus on jo viestittänyt, että liiallinen kunnianhimosuus voi vaikeuttaa metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä Suomessa. Suomen linjan tulisi olla kaikessa oman teollisuutemme toimintaedellytyksiä varmistava, sillä suomalainen tehtaanpiippu on ilmastoteko. Näin ainakin me perussuomalaiset asian näemme. Tätä istuva hallitus ei ole huomionnut etenkin EU-päätöksenteossa, kuten edellä on todettu. Ei edes, vaikka puuston vuotuinen kasvu metsä- ja kitumaalla on lisääntynyt Suomessa aina vuodesta 1990 lähtien 78 miljoonan kuutiometrin vuosisatasolta 107,8 miljoonaa kuutiometriin vuodessa. Lisäksi on outoa, että ojittamattomien soiden sitomaa hiilidioksidia ei huomioida LULUCF-asetuksen mukaisessa hiilinielulaskelmassa, ja ne tulisikin sisällyttää mukaan siihen.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että selonteon johdosta hyväksytään seuraava kannanotto:

Vastalauseen kannanottoehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto tarkastelee maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa uudelleen siten, että ilmastotavoitteiden saavuttamiselle otetaan aikalisä.

Helsingissä 14.2.2023

Ritva Elomaa ps
Mikko Lundén ps
Jenna Simula ps